

Inhoud

Voorwoord	4	Zorglab	10
Beroepsgericht programma	5	EHBO	10
Van keuzevak naar cursus	6	Mens en zorg (richting ouderen)	10
Welke cursussen kan ik kiezen?	7	Kennismaken met uiterlijke verzorging	11
		Haarverzorging	11
		Welzijn, kind en jongere	11
Wat is een leerlijn?	7		
Kun je uit alle cursussen kiezen?	7		
Is er een verschil tussen BB, KB, GL en TL?	8		

Technieklab

12

Gemotoriseerde tweewielers	12
Constructieve aansluitingen en afwerking	12
Booglasprocessen	13
Duurzame energie	13
Gevelopeningen	13
Autoschade en -spuiten	13
Plaat- en constructiewerk	13
Wielophanging en carrosserie	14
Verlichting en comfortsystemen	14
Drinkwater en sanitair	14
Interieurontwerpe en design	14
Robotica	15
Bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie	15
Daken en kapconstructies	15

Dienstenlab

16

Commercieel	16
2D- en 3D-vormgeving en -productie	16
Bakkerij	17
Audiovisuele vormgeving en productie	17
Webshop	17
Evenementen organiseren	17
3D-vormgeving en -realisatie	18
ICT	18
Interactieve vormgeving en productie	18
Gastheerschap	18
Keuken (chef-kok)	18
Bijzondere keuken	19
Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid	19
Ondernemen	19
Officemanagement	19

Voorwoord

Je staat voor een belangrijke keuze, je moet voor het beroepsgerichte programma de cursussen kiezen waar je in de bovenbouw aan zal gaan deelnemen.

Omdat je op het Rijks kunt ontdekken wat je wil leren, kun je kiezen in welke omgeving je graag wil leren, in de labs van Zorg, Techniek of Diensten. In dit boekje vind je meer informatie over de keuzemogelijkheden op Het Rijks.

Thuis in de toekomst

Beroepsgericht programma

In de bovenbouw gaat iedereen hetzelfde profiel volgen: Dienstverlening & Producten. BB en KB gaat examen doen in alle vier profielmodules van D&P, GL en TL doen alleen examen in profielmodules 1 en 4:

1. Een activiteit organiseren (GL/TL)
2. Presenteren, promoten en verkopen
3. Een product maken en verbeteren
4. Multimediale producten maken (GL/TL)

Je mag zelf kiezen in welk lab je dat onderdeel wil leren. Dat werkt zo:

Automonteur of schoonheidsspecialist

Compleet ander werk. Of toch niet?

Bij de garage komt iemand voor een bandenwissel, maar na een gesprek kom jij er achter dat de auto ook wel wat olie en ruitenvloeistof kan gebruiken. Heb jij mooi verkocht!

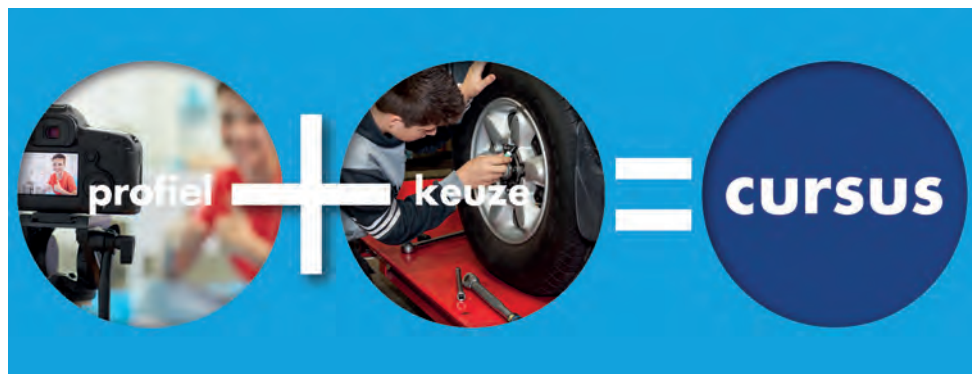
De klant van de schoonheidsspecialist laat niet alleen de wenkbrauwen epilieren, maar laat zich overtuigen dat een volledige gezichtsbehandeling een betere optie is.

Je ziet, de omgeving is anders, maar je doet hetzelfde: **een verkoopgesprek voeren**.

Er zijn dezelfde vaardigheden nodig. Deze vaardigheden vallen allemaal in het profiel D&P. En omdat iedereen later iets anders wil worden, kies je met de keuzevakken welke omgeving bij jou past.

Van keuzevak naar cursus

In het voorbeeld zijn de autowerkplaats en de schoonheidssalon de omgeving. Binnen de omgeving van het keuzevak werk je aan opdrachten van de profielmodules van D&P: dit noemen we een **cursus**.

Je kunt cursussen in één beroepsrichting volgen.

Als je nog niet precies weet wat je wil worden, kun je cursussen kiezen uit verschillende beroepsrichtingen.

Welke cursussen kan ik kiezen?

In dit boekje zijn de labs met bijbehorende cursussen weergegeven. Van iedere cursus wordt een korte omschrijving gegeven.

Wat is een leerlijn?

Je kunt cursussen kiezen uit een leerlijn die bij een bepaald opleidingsbeeld hoort. Je kunt er ook voor kiezen om je zo breed mogelijk te oriënteren op verschillende beroepen en zo door alle lab's heen verschillende cursussen kiezen.

	Zorg	Techniek			Diensten			
	Z&W	M&T	PIE	BWI	MVI	HBR	D&P	E&O
1	Kennismaken met uiterlijke verzorging	Verlichting en comfort-systemen *	Plaat en constructiewerk	Constructieve aansluitingen en afwerking	3D-vormgeving en -realisatie *	Bakkerij	Robotica	Ondernemen
2	Haarverzorging *	Wielophanging en carrosserie *	Boogglas-processen	Interieur-ontwerp en design *	Interactieve vormgeving- en productie *	Bijzondere keuken	Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid	Commercieel
3	EHBO	Gemotoriseerde tweewielers	Drinkwater en sanitair *	Bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie *	Audiovisuele vormgeving en productie	Keuken/Chef Kok		Webshop
4	Mens en Zorg richting ouderen	Autoschade en spuiten	Duurzame energie	Gevelopeningen	2D en 3D vormgeving en productie	Evenementen organiseren		Office-management *
5	Welzijn, kind, jongere			Daken en kapconstructies *	ICT			

* Deze cursus is nog in ontwikkeling

Is er een verschil tussen BB, KB, GL en TL?

Op BB en KB volg je 6 cursussen en op GL en TL volg je 3 cursussen.

Dit komt omdat je op BB en KB gemiddeld 12 uur per week het beroepsgerichte programma volgt en op GL en TL op jaarbasis gemiddeld 6 uur per week. Op GL en TL volg je namelijk een aantal theorievakken extra.

Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg	Gemengde- en theoretische leerweg
Beroepsgericht deel	Beroepsgericht deel
12 lessen per week beroepsgericht programma	Op jaarbasis 6 lessen per week beroepsgericht programma
Gemeenschappelijk deel	Gemeenschappelijk deel
1. Nederlands 2. Engels 3. Kunstvakken 4. Maatschappijleer 5. Lichamelijke opvoeding 6. Rekenen	1. Nederlands 2. Engels 3. Duits 4. Kunstvakken 5. Maatschappijleer 6. Lichamelijke opvoeding 7. Rekenen 8. Profielwerkstuk
Twee van de onderstaande vakken	Drie van de onderstaande vakken
☐ Biologie ☐ Economie ☐ NASK 1 ☐ Wiskunde	☐ Biologie ☐ Economie ☐ NASK 1 ☐ Wiskunde

Het programma
voor
BB & KB

AVO

Nederlands
Engels
kunstvakken
maatschappijleer
rekenen
lichamelijke opvoeding

**2
keuze
AVO**

biologie
economie
NASK 1
wiskunde

Beroepsgerichte deel
LOB en stage

Het programma
voor
GL & TL

AVO

Nederlands
Engels
Duits
kunstvakken
maatschappijleer
rekenen
lichamelijke opvoeding
profielwerkstuk

**3
keuze
AVO**

biologie
economie
NASK 1
wiskunde

Beroepsgerichte deel
LOB en stage

Het zorglab is zowel gericht op het verzorgen en begeleiden van mensen als op uiterlijke verzorging en ondersteunende diensten. Voor leerlingen die:

- Met mensen willen werken.
- Mensen willen verzorgen in de meest brede zin van het woord.
- Openstaan voor andere mensen.
- Willen werken in teamverband.
- Zorgzaam zijn, oog hebben voor anderen.

EHBO

EHBO betekent eerste hulp bij ongevallen. Bij deze cursus leer je alles over het voorkomen van ongevallen. Je maakt onveilige situaties op de werkvloer bespreekbaar en legt uit hoe je verwondingen en verbrandingen voorkomt. Tijdens een noodgeval handel je volgens een stappenplan: je let op gevaar, gaat na wat het slachtoffer mankeert en stelt het slachtoffer gerust. Jij bent er om eerste hulp te verlenen en het slachtoffer te helpen!

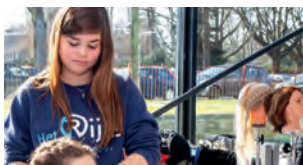
Mens en zorg (richting ouderen)

In deze cursus verricht je ondersteunende handelingen bij het verlenen van zorg aan de klant (vaak een ouder persoon). Het is belangrijk dat je bij de hulpvrager de hulpbehoefte achterhaalt, hiernaar handelt en erover rapporteert. Om eenvoudige zorg te kunnen bieden leer je een aantal tiltechnieken en een beetje EHBO. Ook leer je over veel voorkomende ziektes bij ouderen en over medicijngebruik, zodat je ook daarbij kunt ondersteunen.

Kennismaken met uiterlijke verzorging

Vind je het leuk om bezig te zijn met alles rondom schoonheid? Kies dan voor deze cursus.

Je maakt kennis met hand-, haar- en gezichtsbehandelingen en oefent in een schoonheids- of kapsalon. Ook leer je meer over het verzorgen van haar en over hoe je een dag- en feestmake-up aanbrengt. Tijdens de les ontvangt je klanten en zorg je voor een kopje koffie of thee. Na de behandeling reken je af en maak je de werkplek schoon. Na deze cursus kun jij een heerlijke manicurebehandeling geven en weet je alles over verschillende gezichtsmaskertjes.

Welzijn, kind en jongere

Ben jij creatief en houd je van organiseren? Lijkt het je leuk om te werken met kinderen of jongeren en wil je hier meer over weten? Tijdens deze cursus ga je voor kinderen en/of jongeren (creatieve) activiteiten organiseren. In de praktijk, bij een buurthuis of gastoudergezin. Je helpt ook mee met de ondersteuning van verzorgende taken zoals huishouding en voeding. Na elke activiteit maak je een rapportage.

Haarverzorging

Tijdens deze cursus maak je kennis met activiteiten die komen kijken bij haarverzorging: afspraken maken, klanten ontvangen, luisteren naar de wensen van de klant en de klant adviseren. Je leert ook goed te kijken naar het haar, het haar te omschrijven en een haardiagnose te maken. Verder geef je wasbeurten, breng je verzorgende producten aan en geef je een fijne hoofdmassage. Je werkt met een krultang of stijltang en maakt vlechten. Tot slot geef je de klant een verzorgingsadvies mee voor thuis, reken je de behandeling af en neem je afscheid van de klant.

Werken in de techniek heeft de toekomst! Welke eigenschappen moet je hebben om in de techniek aan het werk te gaan?

- Je vindt het leuk om problemen op te lossen.
- Je kunt nauwkeurig werken.
- Je werkt graag met auto's, brommers of andere voertuigen.
- Je vindt het niet erg om vieze handen te krijgen.
- Je duikt graag in de boeken om alle nieuwe technieken te leren.
- Je moet flexibel zijn en geen van 8 tot 5 mentaliteit hebben.

Gemotoriseerde tweewielers

Heb jij iets heft met scooters of wil jij misschien scootertechicus worden? Dan is de cursus Gemotoriseerde tweewielers iets voor jou. Deze cursus gaat over het aandrijf- en veersysteem en ook het rem- en elektrisch systeem van een scooter. Je leert hoe je de verschillende onderdelen kunt testen, afstellen en vervangen. Ook leer je een scooter afleveringsklaar maken.

Constructieve aansluitingen en afwerking

Als je werkt met materialen, moet je ze soms aan elkaar aansluiten en afwerken. Bij deze cursus maak je constructieve aansluitingen met verschillende materialen aan de hand van een werktekening. Ook werk je de aansluitingen af. Hierbij maak je gebruik van alle gangbare elektrische handgereedschappen. Hoe je dat doet, leer je allemaal bij de cursus Constructieve aansluitingen en afwerking.

Boogglasprocessen

Bij deze cursus leer je om aan de hand van een tekening een aantal onderdelen voor te bewerken, deze samen te stellen tot een eindproduct, te hechten en met behulp van booglassen te lassen. Ook leer je het eindproduct te controleren op maatvoering, bruikbaarheid en visuele aspecten.

Duurzame energie

De overheid wil dat in 2050 de energievoorziening bijna helemaal duurzaam is. In deze cursus leer je wat wordt bedoeld met duurzaamheid. Je maakt ook kennis met duurzame energiebronnen en je leert over zonnepanelen, welke soorten er zijn en hoe je ze moet plaatsen.

Gevelopeningen

Wil jij houten kozijnen en ramen leren maken? Wat daarbij komt kijken leer je bij de cursus Gevelopeningen. Je leert de werkzaamheden voor het maken van kozijnen en ramen, en het voorbereiden van het afhangen van ramen en deuren. En dat allemaal volgens de Kwaliteit van Timmerwerk (KVT) en de eisen in het Bouwbesluit. Aan de hand van een werktekening maak je houten kozijnen en ramen. En je leert tot slot ramen en deuren afhangen en sluitbaar maken.

Autoschade en -spuiten

Als jij autoschadehersteller of autospuitser wil worden, is deze cursus iets voor jou. In de cursus Autoschade en -spuiten leer je een eenvoudige schade te herstellen. Je leert voorbereiden en plamuren, schuren en in de grondverf zetten. Ook leer je hoe je een auto moet wassen, poetsen en afleveringsklaar maken.

Plaat- en constructiewerk

Plaatwerk wordt heel vaak gebruikt, wat denk je van opslagtanks, verkeersborden of de ombouw van de koelkast? In de cursus Plaat- en constructiewerk leer je om aan de hand van een technische tekening een uitslag te maken van een product. Je leert dit product op een vlakke plaat af te tekenen en te bewerken naar het eindproduct. Je maakt daarbij gebruik van gereedschappen, machines en verbindingstechnieken.

Wielophanging en carrosserie

Wil jij weten hoe een auto goed op de weg blijft? Of wil je weten hoe je deuren of een motorkap (de)monteert? Kies dan deze cursus Wielophanging en carrosserie. In deze cursus leer je de werking van de vering, remmen en banden van voertuigen, maar ook hoe je een deur of motorkap (de)monteert en afstelt.

Verlichting en comfortsystemen

Vind jij het leuk om met elektrische systemen bezig te zijn? Dan is de cursus Verlichting en comfortsystemen iets voor jou. Je leert over comfort- en veiligheidssystemen en wat de verschillen zijn. Je leert elektrische schakelingen te maken en te meten aan elektrische systemen.

Interieurontwerp en design

Zou je graag een woning willen inrichten? En houd je ervan om mooie dingen te maken? Kies dan voor deze veelzijdige cursus. Je gaat niet alleen een interieur ontwerpen, maar ook interieurelementen maken in samenhang met een interieur. Ook leer je decoreren en presenteren. Daarnaast maak je een tekst en logo op in een softwareprogramma en ga je dit plotten en monteren. En ook het opmaken van een digitaal bestand, dit printen en monteren horen bij de lessen van deze cursus.

Drinkwater en sanitair

In deze cursus leer je een ontwerp te maken van een installatie voor drinkwater en sanitair. Je leert de leidingsystemen, toestellen en appendages van deze installatie aan te leggen en te monteren.

Robotica

Tijdens de cursus Robotica ga je je oriënteren op moderne technische toepassingen. Een opdrachtgever laat weten waar behoefte aan is en deze informatie ga je verwerken. Je leert programmeren, eenvoudige schakelingen te bouwen en je laat vervolgens een robot een geprogrammeerde handeling uitvoeren. Daarna maak je een testopstelling en presenteer je je bevindingen aan de opdrachtgever.

Bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie

Lijkt het jou leuk om een huis of gebouw op te knappen of te onderhouden? Een kozijn vervangen, een plafondconstructie renoveren, een voorzetwand aanbrengen: het zijn allemaal werkzaamheden die vallen onder onderhoud en renovatie. In deze cursus leer je onderhouds- en renovatiewerkzaamheden aan een bouwwerk voor te bereiden. En je gaat uiteindelijk ook zelf onderhouds- en renovatiewerkzaamheden aan een bouwwerk uitvoeren.

Daken en kapconstructies

Het dak mag erop! Bij deze cursus ga je aan de slag met daken en kapconstructies. Je bereidt de werkzaamheden voor, voor het aanbrengen van daken en kapconstructies volgens het Bouwbesluit. Je maakt constructies voor platte daken en de randafwerking. En je maakt ook constructies voor hellende daken met afwerking. Kortom, een interessante cursus waarbij je lekker met je handen aan de slag mag!

(DIENSTEN | LAB)

Bij dienstverlenend werk maak je het mensen naar de zin. Je helpt anderen door een bepaalde dienst te leveren.

Door de groeiende welvaart is de dienstverlening de afgelopen 20 jaar uitgegroeid tot de grootste werksector binnen de Nederlandse economie.

In het dienstenlab horen veel verschillende cursussen. Welke eigenschappen moet je hebben om in de dienstverlening aan het werk te gaan

- Gastvriendelijk: de klant is koning
- Representatief
- Flexibel: geen 9 tot 5 mentaliteit
- Creatief
- Goed om kunnen gaan met feedback.

Commercieel

Stel je voor, je hebt een geweldig product. Of je wil een fantastische dienst aan de man brengen. Maar niemand weet nog van het bestaan af! Hoe zorg je ervoor dat het product of de dienst in de markt wordt gezet? In deze cursus leer je hoe je begint met een eenvoudig marketingplan. Dat helpt je om te bedenken hoe je het product of de dienst kunt verkopen.

2D- en 3D-vormgeving en -productie

Maak je eigen magazine! Je gaat werken met professionele software. Die gebruik je bij het vormgeven en opmaken van illustraties, logo's, huisstijlen, visitekaartjes, posters, flyers, tijdschriften en boeken. In deze cursus leer je ook strategieën te ontwikkelen om tot een goed ontwerp te komen. En we besteden ook aandacht aan 3D-producten zoals displays, verpakkingen en interieurinrichting.

Bakkerij

Vroege vogels opgelet! Vind je het leuk om creatief bezig te zijn en kijk je er naar uit om in teamverband te werken? Wil je graag aan de bak met taarten en cupcakes? Dan ben je voor de cursus Bakkerij zeker geschikt.

Audiovisuele vormgeving en productie

In deze cursus maak je een audiovisuele productie van script tot film. Het mag ook een animatie of fotoserie zijn. Heb je een idee of wil je dat ontwikkelen? Hier leer je hoe je het verwerkt tot script en vervolgens tot een eindproduct.

Webshop

Maak je eigen webshop! Wat ga je doen?

Je bedenkt, ontwikkelt en onderhoudt een eigen webshop. Hierbij houd je rekening met de doelgroep, het assortiment en je marktpositie.

Je verkoopt via internet en sociale media goederen of diensten.

Tijdens de lessen richt je een eigen webshop op. Dat doe je eerst op papier en daarna op de computer. Je bedenkt alles zelf: van het product dat je gaat verkopen tot het kleurgebruik van de webshop. Ben je ondernemend, creatief en goed met computers? Meld je dan aan voor deze cursus.

Evenementen organiseren

Heb jij altijd al jouw eigen evenement willen organiseren, maar weet je niet precies hoe je dat op de juiste manier doet? Wil je bijvoorbeeld meer weten over het maken van een draaiboek of een begroting voor een evenement? Kies dan de cursus Evenementen.

3D-vormgeving en -realisatie Ga aan de slag met de nieuwste materialen en technieken. Ontwerp en maak een driedimensionaal product. Je kunt onder andere gaan werken met een 3D-printer en je houdt rekening met de eisen van de opdracht. Lijkt je dat leuk om te doen? Kies dan voor de cursus 3D-vormgeving en -realisatie.

ICT

Vind je het leuk om bezig te zijn met de praktische kant van ICT? Dan is deze cursus iets voor jou. Je gaat hardware (de)monteren, aansluiten en vervangen, maar ook software installeren en veelvoorkomende problemen oplossen. Ook installeer je een ICT-infrastructuur in een gebouw. En je leert eindgebruikers te informeren en te adviseren over ICT-producten en het gebruik hiervan.

Interactieve vormgeving en productie
Leer je creatieve en technische vaardigheden te combineren. Ontwerp een digitaal interactief product aan de hand van een thema. Vervolgens maak je dit geschikt voor verschillende apparaten.

Je leert een website te maken, een e-book en een interactieve pdf.

Gastheerschap

Zie je het helemaal zitten om het gezicht van een bedrijf te zijn en redelijk wat verantwoordelijkheden te dragen? Leer dan meer over het vak zelfstandig werkend gastheer/gastvrouw. Je werkt zelfstandig, maar bent ook onderdeel van een team. Je informeert en adviseert gasten bij hun menukeuze en bij het kiezen van combinaties van drank en spijs. Bestellingen opnemen en uitserveren, speciale serveerhandelingen en bereidingen aan tafel, overzicht houden en organiseren. Dat leer je allemaal in deze cursus.

Keuken (chef-kok)

Ben je creatief en stressbestendig? Heb je geen 8-tot-5-mentaliteit en werk je graag in teamverband? En houd je ervan om mensen te laten genieten van wat jij voor ze hebt bereid? Dan is deze cursus zeker iets voor jou.

Bijzondere keuken

Als je graag kookt en interesse hebt in verschillende keukens, neem dan eens een kijkje bij de cursus Bijzondere keuken. Je leert hier meer over de Italiaanse, Franse, Spaanse en Japanse keuken. Smakelijk!

Officemanagement

Ben jij een echte regelneef of wil je dit graag zijn? Kun jij het aan om de rechterhand van je leidinggevende te zijn? Dan zit je hier goed! Bij officemanagement ga je aan de slag met backoffice en frontoffice werkzaamheden. Je werkt zowel voor als achter de schermen. Backoffice werkzaamheden bestaan uit bijvoorbeeld notuleren, verzorging van de post, organiseren van bijeenkomsten en evenementen, omgaan met belangrijke informatie en facturen maken. Bij frontoffice ben je vooral bezig met telefoongesprekken, klanten ontvangen en gastvrouw of -heer zijn. Kortom, je staat voor iedereen klaar en je bent een echte duizendpoot!

Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid

Kies de cursus als je veiligheid belangrijk vindt en graag op een actieve manier met mensen wil werken. Fysieke vaardigheden zijn belangrijk, dus je gaat veel sporten. Denk aan een stormbaan en militaire training. Ook doe je politietest-oefeningen en mogelijk reddend zwemmen. Je gaat praktisch oefenen met verschillende situaties en je leert onder andere surveilleren, incidenten rapporteren, risicovolle situaties voorkomen en regelend optreden als toezichthouder. We bespreken de communicatiemiddelen, welke beroepen er zijn en je ervaart hoe belangrijk samenwerken is. Je moet altijd op je team kunnen vertrouwen en goed om kunnen gaan met hiërarchie zodat je zonder tegenspraak bevelen kunt opvolgen.

Ondernemen

In deze cursus leer je welke kwaliteiten je nodig hebt om als ondernemer aan de slag te gaan. Voordat je een onderneming start, schrijf je eerst een ondernemingsplan. Dit doe je aan de hand van een online programma. Vervolgens ga je je ondernemingsplan ook uitvoeren. Dit kan het begin zijn van je eigen bedrijf!

